

د منینګوکوکوس C پر وړاندې واکسین (او مزدوج شوی)

منینګوکوکوس (نیسریا منینګیتیدیس) یو ډول باکتریاګانې دي او تراوسه د سیروګروپ 13 بیلابیل ډولونه پیژندل شوي دي. د سیروګروپ A, B, C او W ډولونه د نړیوالو ساري ناروغيو لامل ګرځي. په آلمان کې هر کال د 300 او 400 تر منځ وګړي چې ډیری یې کم عمر لرونکي ماشومان، د ښونځي ماشومان او نوي ځوانان دي د منینګوکوکال سختي ناروغي سره مخ کېږي.

دغه ناروغي تر 70 سلنه د سیروګروپ B له کبله منځ ته راځي او د 20 تر 30 سلنه د سیروتیپ C له امله چې ماشومانو او تنکیو ځوانانو ته د معیاري واکسین د پیژندلو څخه وړاندې وو منځ ته راتله. د 2013 کال راهیسي د سیروتیپ B له امله منځته راتلونکي ناروغي پر وړاندې واکسین رامنځته شوی دی. خو دلته هغه واکسین چې تر بحث لاندې دی په ځانګړي توګه سیروتیپ C په نښه کوي.

منینګوکوکاسای د کس څخه کس ته د تنفس کیدونکي هوا (د څاڅکو عفونت) له لارې انتقالیږي. نوموړي باکتریا د بیلابیلو برید کونکو (په ټول بدن باندې اغیز لرونکي) شدیدو ناروغيو لکه ککر مننژیت (د دماغي غشا التهاب) او ژوند ګواښونکي، خوسا کیدني (د وینې میکروبي کېدل) لامل کیدلای شي. مننژیت په ناڅاپه ډول پیلېږي چې لوړه تبه، کانګې، شدید سردرد، او د غاړې شخړېل یې نښې دي. ددغي ناروغي له امله د اندامونو نامنظمو حرکتونه او فلج هم واقع کیدلای شي. نښې نښانې یې معمولاً په ډیرو کوچنیو ماشومانو کې کم رنگه وي. د سپتیک یا میکروبي امراضو د ژوند دوره د مننژیت سره یو شان ده، که څه هم میکروبي امراض معمولاً د ناروغي د بیخاري پرمختګ له مخې پیژندل کېږي. د پوستکي لاندې خونريزي د ناګوار ناروغي د پرمختګ شديدي نښې نښانې دي. او په تیره بیا په هغه حالاتو کې چې میکروبي شي، په یو څو ساعتو کې د مرګ سبب کیدلای شي. د مننژیت ناروغي په اخته کیدو د شک په صورت کې د شديدي پاملرنې ځانګې (ICU) ته مراجعه کول او یا هم په روغتون کې د داخلیدو مخکې د یو انټي بیوتیک درملني پیل اړین ګام دی. خو په وخت د درملني پیل کول تل د مرګ او یا د شديدي تل پاتې تخریب (د مرکزي عصبي سیستم خرابوالی، د اعضاوو پري کیدلو، د انساجو شديدي خرابوالي) مخه نه نیسي. د مننژیت په ناروغي د اخته کسانو څخه 10 سلنه یې مري او په ځانګړي توګه د سیروتیپ C ناروغي معمولاً د مړینې لامل ګرځي. د معافیت ورکول په شکل ساتنه مهمه تګ لاره ده.

واکسین

واکسین د میکروبونو د باکتریايي حجرې غشا (اولیګوسکراید، پولی سکرایډ) لري. واکسین یواځې د سیروګروپ C مننګوکوکاسي پر وړاندې محافظت کوي او د 2 میاشتو زیاتو عمر لرونکو ته ورکول کېږي. هغه ماشومان چې له خطر سره مخ دي د ژوند په لمرني کال کې د عمر او د واکسین د ډول له نظره 1 یا 2 ځله واکسین کېږي. د 1 کال څخه زیات عمر لرونکي ماشومان، تنکي ځوانان او مشران یو ځل واکسین کېږي. که معمولي واکسین د ژوند په لمرني کال کې اخیستل شوی وي، په دوهم کال کې د قوي واکسین د کولو وړاندیز کېږي. واکسین بدن ته په عضله کې د ستن وولو (بیچکاری) په واسطه دننه کېږي. ستاسې ډاکټر تاسو ته د واکسین د پیل کولو او د واکسین له خوا د ساتني موده ویلی شي. د موجودو معلوماتو له مخې د وقایوي واکسین د اخیستو لپاره هیڅ ډول سپارښتنه نه کېږي (له پورته ذکر شوو حالاتو څخه پرته).

څوک باید واکسین شي؟

د واکسین د مهال ویش سره سم د منینګوکوکال C وقایي سره ټولو د 2 کالو عمر لرونکي ماشومان ته د یو ځل واکسین کولو سپارښتنه کېږي. د واکسیناسیون کمیټې (STIKO) په وینا، هر هغه واکسین چې یو چاته په توصیه شوي وخت کې ونکړل شي لازمه ده چې 18 کلنۍ ته له رسیدو وړاندې ورکړل شي.

په اصل کې که د ډاکټر توصیه وي نو کیدای شي چې د 2 میاشتو څخه زیات عمر لرونکي ماشومان، ځوانان او مشران هم واکسین شي. پردې برسیره د واکسیناسیون کمیټې (STIKO) په ځانګړي توګه هغه کسانو ته چې د مریض کیدو لوړ خطر سره مخ دي د واکسین کیدلو سپارښتنه کوي. د مثال په توګه، په خلکو کې د معافیت نشتون، د طحال نشتون یا د طحال کار نکول د لوړې خطري علایم دي. دغو کسانو ته یو څلور ارزښت لرونکي واکسین چې د منینګوکوکال (Y, W, C, A) ګروپونو په وړاندې ساتنه کوي او احتمالاً یو واکسین د منینګوکوکال B لپاره باید ورکړل شي. د لابراتوار هغه کارکونکي چې لوړ خطر سره مخ دي هم باید د منینګوکوکال پر ضد واکسین وشي. نژدې ارتباط لرونکي کسان چې واکسین شوي نه دي باید د ناروغي د مخنیوي لپاره د مخکنیو درملو اخیستو (د انټي بیوتیک سره) سربره باید ژر تر ژره واکسین شي. دا خبره د هغو هیوادونو لپاره هم صدق کوي چې روغتیايي چارواکي یې د ځایي ناروغي له کبله د یوه محدود وخت لپاره ددغه واکسین سپارښتنه وکړي. هغه کسان چې د منینګوکوکال لرونکي

سیمو ته ځي او یا هم داسې سیمو ته ځي چې هلته د سیمه ییزو خلکو سره ډیر نژدې کیږي باید څلورو ارزښت درلودونکی واکسین (Y, W, C, A) وکړي. د مثال په توګه، د حج یا عمرې لپاره سعودي عربستان ته د تللو او یا د افریقا مننژیت کمربند (سیمي) ته تګ پر مهال.

کوم کسان باید واکسین نشي؟

هغه کسان چې سخته تبي لرونکي ناروغي لري او درملني ته اړتيا لري باید واکسین نشي. د واکسین د موادو په مقابل کې حساسیت لرونکي کسان هم باید د واکسین کولو څخه ډډه وکړي. که څه هم په امیندوارو بنځو کې د واکسین کوم منفي ضرر نه دی کتل شوی خو د منینګوکال C واکسین کولو څخه وړاندې باید د واکسین کتې او خطر ونه وڅیړل شي. واکسیناتور به ستاسو د پوښتنو له مخې تاسې ته مشوره درکړي.

د واکسین کولو څخه وروسته چلند

واکسین شوی کس کومې ځانګړې پاملرنې ته اړتیا نلري او د واکسین کیدلو د نیتي څخه تر درې ورځو پورې غیرعادي فزیکي فشار عادي خبره ده او د فکر کولو وړ نه ده. که چیرې کوم کس د زړه ناروغي او یا هم ډیر جدي حساسیت (لمړی ډول) ولري، نو له واکسین کولو څخه وړاندې باید ډاکټر خبر کړي.

له واکسین څخه وروسته ځایي یا او عمومي غبرګون

د واکسین وروسته د واکسین کولو په ځای کې شونې ده چې کس (تر 10 سلنه یا زیات کسان) د سوروالي، د فشار په مقابل کې حساسیت او درد لرونکی پرسوب تجربه کړي. دا د واکسین په وړاندې د وجود نورمال غبرګون دی او عموماً تر 2 یا 3 ورځو او په ندرت له دې هم ډیر وخت نیسي. همدارنګه د 1 نه تر 3 ورځې (په ندرت له دې زیات) د 1 نه تر 10 سلنه واکسین کونکي امکان لري چې عمومي نښې نښانې لکه د بدن د تودوخې د درجې تر 38 درجې سانتي ګراد (حتی 39.5 درجې سانتي ګراد) رسیدل، بی هوښي، نارامه خوب، د نس او کولمو له وجې شکایت (زړه بدوالی، کانګې، اسهال) او بد خلقي (ماشومانو کې) تجربه کړي. د سر درد او د عضلاتو او مفصلونو د درد منځ ته راتلو امکان هم شته. پورته یاد غبرګونونه موقتي دي او بي له کومې ضرره ژر له منځه ځي.

ایا د واکسین څخه وروسته عوارض امکان لري؟

د واکسین وروسته عوارض ډیر کم دي چې لامل یې د واکسین وروسته د نورمال حد څخه زیات معافیت ورکول دي او د واکسین اخیستونکي پر صحت بیلابیل تاثیرات درلودلی شي. په ندرت سره، وجود ته په منینګوکوکال C سره معافیت ورکول په بدن کې د پوستکي او د تنفسي مجرا ځینې حساسیتونو راپاروي چې د یوازیتوب په وخت کې د شاک لامل کیږي. د یوازیتوب په حالت کې ماشومانو کې د تبي او لرزي سره سره د تودوخې د درجې لوړیدل لامل کیږي او بي له کوم عوارض بیرته له منځه ځي. شاک په څیر لنډ مهاله حالت د عضلاتو غیرارادي کیدل نور هغه لاملونه دي چې ژر بي له کوم عوارضه له منځه ځي.

واکسین کیدونکي کس ته د ممکنو اضرارو په اړه مشوره

ددغې پانې د تکمیلوونکي په ډول به ستاسو ډاکټر تاسې ته معلومات درکړي. که مو د پورته ذکر شوو نښو نښانو څخه پرته کومې جدي نښې نښانې تجربه کړي، نو خپل ډاکټر ته چې ستاسو په خدمت کې دی مراجعه کولای شی.

له واکسیناتور سره په دغه پته اړیکه نیولای شی:

د مسؤلیت ردول

د (نسخه: 04/2016) معلوماتي پانې ژباړه د آلماني شنه صلیب (Deutsches Grünes Kreuz e.V.) له اجازې سره سم او د رابرت کوچ د انستیتوت په امر شوي ده. د آلماني متن معتبر دی. د ژباړې په تیروتنې او د آلماني ژبې په معنی کې د هیڅ ډول بدلون مسؤلیت په غاړه نه اخیستل کیږي.

نوم

Name

د منيگوكاكوس C پر وړاندې معافيت وركول (له مزدوج شوي واكسين سره)
Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff

په سند كې د منيگوكاكوس C پر ضد د واكسين كولو معلومات ځاى په ځاى شوي دي. پدې سند كې د ناروغۍ د مخنيوي، واكسين، د واكسين كولو پروسې، له واكسين څخه وروسته چلند، له واكسين څخه وروسته غبرگون او د واكسين وروسته عوارضو په اړه معلومات وركړل شوي دي.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Meningokokken C. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbaren Krankheiten, den Impfstoff, die Impfung, das Verhalten nach der Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

له واكسين كولو څخه وړاندې لاندې معلومات غوښتل كيږي:

Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. آیا واكسين كيدونكى كس پوره روغتيا لري؟

Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

نه (Nein)

هو (Ja)

2. واكسين كيدونكى كس كوم شي سره حساسيت لري؟

Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

نه (Nein)

هو (Ja)

که چيرې هو، نو په ډاگه يې كړئ

wenn ja, welche

3. ايا واكسين كيدونكي كس كله د واكسين كولو څخه وروسته حساسيت، لوړې تبې يا كومي نورې نښې نښانې تجربه كړي دي؟

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

نه (Nein)

هو (Ja)

که د منيگوكاكوس C په اړه لازيات معلومات غواړئ نو د خپل ډاکټر څخه پوښتنه وکړئ.

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff – wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

مهرباني وکړئ که چې د واكسين كولو لپاره وخت نيولو ته راځئ خپل د واكسين كارت له ځان سره راوړئ!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

د منينګوکوکوس C (له مزدوج شوي واکسين سره) پر وړاندې د واکسين کولو د رضایت اظهار لیک
 Einverständniserklärung zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff

د ناروغ نوم _____
 Name des Impflings

د زېږېدو نېټه _____
 geb. am

ما ددغې کتابچې ټول معلومات لوستي او د واکسين په جزئیاتو خپل ډاکټر سره په خبرو باندې پوره پوه شوی یم
 Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

زه نورې پوښتنې نلرم
 Ich habe keine weiteren Fragen.

زه له وړاندېز شوي واکسين منينګوکوکوس C سره رضایت لرم
 Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Meningokokken C ein.

زه نه غواړم چې واکسين وکړم. زه د واکسين ممکنو اضرارو څخه خبر یم.
 Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.

نظريات _____
 Vermerke

ځای، نېټه _____
 Ort, Datum

د ډاکټر لاسلیک _____
 Unterschrift des Arztes/der Ärztin

د واکسين کیدونکي _____
 يا د واکسين کیدونکي د ولي لاسلیک
 Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten